

Sommige mensen worden beeldhouwer omdat ze graag met hun handen werken of omdat ze van bepaalde materialen als hout of steen, klei of metaal houden. Ze houden van het ambacht van het beeldhouwen. Er is echter meer : een beeldhouwer heeft een bepaalde gevoeligheid voor vormen in hun vaste concrete hoedanigheid, een beeldhouwer houdt ervan om weerbarstig en onbuigzaam materiaal te manipuleren. Voor allerlei problemen moet daarbij een oplossing gevonden worden : de verhouding tussen massa en volume, licht en schaduw, hol en bol, openheid en geslotenheid in relatie tot de vorm, de oppervlaktestructuur (de huid) van het beeld, kracht en spanning. Een bijzonder probleem is dat van de relatie tussen schaal en formaat : een beeld kan amper enkele cm hoog zijn en toch een monumentale schaal hebben (als je het zou uitvergroten, het projecteren bijvoorbeeld tegen een lege wand (zonder referentiepunt), dan zou je kunnen denken dat het om een kolossaal beeld gaat)...

Beeldhouwers hebben oog voor de verschijningsvorm van de dingen, of het nu gaat om het openbloeien van een bloem of de samengebalde kracht die je kan aanvoelen in de delicate vorm van een bot of een schedel.

Soms zorgt de natuur dus zelf voor interessante modellen. Vandaar dat beeldhouwers ook sprokkelaars zijn : ze verzamelen bladeren of keien, zoals bijv. Jean Arp, of botten en wrakhout, zoals Henry Moore, "objets trouvés" als tegenhangers van de industriële geproduceerde "ready made's" van Marcel Duchamp, onttrokken aan hun oorspronkelijke (al dan niet natuurlijke) context (overigens loopt in Atelier340 de tentoonstelling "l'objet détourné", mooi vertaald als "het ingepalmde voorwerp").

Het gebruiken van door de natuur gegeven vormen, brengt mij bij het werk van Walter Bliki. Vanuit z'n achtergrond als schrijnwerker, met grote ambachtelijkheid en vakkennis weet hij boomstammen, wortelstronken, ... om te vormen tot boeiende kunstwerken. Met technieken, inherent aan het schrijnwerkersvak, zoals plooiën, verzagen en lijmen, wordt het hout in een bepaalde vorm gedwongen. Evengoed wordt hout weggekapt en afgepeld, zodat zichtbaar wordt wat verborgen ligt, wat door het onbewerkte voorwerp omsloten wordt. De kunstenaar laat zich leiden door het voorwerp : niét de kunstenaar die het voorwerp inpalmt, maar omgekeerd : het voorwerp dat de kunstenaar inpalmt (in vakliteratuur spreekt men van "prefiguratie" en van "autoformatie" : de vorm-in-de-vorm brengt als het ware zichzelf naar buiten). Het is dan ook uit respect voor het te bewerken stuk hout dat de kunstenaar er voor kiest om de oorspronkelijke huid van het werk te behouden.

Bij veel ingrepen van Walter Bliki is de uitkomst een samengaan van natuur en cultuur : de spiraalvorm, de ketting en, niet te vergeten, de prachtige versie van de ring van Möbius (bekend van de Max Bill-versie in het Middelheimpark) : terecht zweeft dit mysterieuze en intrigerende object boven de vloer van de Gaanderij (het heeft namelijk geen voor- of achterkant : als je bijv. met een potlood langs het midden van dit werk gaat (wat ik jullie onmiddellijk verbied!), dan kom je weer bij het beginpunt uit, zonder je denkbeeldig potlood op te heffen (om van zijde te veranderen)).

Ik besluit met een uitspraak van Giuseppe Penone (wie de kunstactualiteit volgt, heeft al begrepen dat er enige verwantschap is tussen Walter Bliki en Giuseppe Penone) :

"De helderheid van een goed afgebakend pad is steriel.
Een pad vinden, het volgen, het onderzoeken, het ontdoen
van verst@ikkend kreupelhout : dat is sculptuur."